

Eldhavið, har øll umkomast

MAÐURIN, IÐ HEVUR SKRIVAÐ HESA GREIN; VIT TAKA BROT ÚR, HEVUR SJÁLVUR UPPLIVAÐ EINA STÓRA FLOGVANLUKKU, SPYR UM TAÐ ER NEYÐUGT AT UPPFATA FERÐAFÓLKINI Í EINUM STÓRUM, NÓTIMANS FLOGFARI SUM GALEITRÆLIR, SUM MUGU UMKOMAST, UM NAKAÐ HENDIR.

Tað er tann stóri munurinn á flogförum og øðrum samferðslu miðlum — skip, tok, bilar: við flogfarinum er tað annaðhvørt brestur ella fall. Flýgur tað ikki, dettur tað niður. Og endar aloftast í knasi og einum eldhavi.

Soleiðis er tað nú einaferð við flogförum!

Skip flóta oftast eftir at óhappið er hent. Avsporaði tok eru tó á jörðini. Sjálvt vanlukku bilar hava ein møguleika.

Aftrat øllum hesum eru strangar tryggarreglur galdandi á havinum og á jörðini. Men soleiðis hevur tað ikki altíð verið. Mong minnst aftur á Titanic-vanlukkuna, sum fordi við sær betri bjargingartól og strangari eftirlit. Samfelld fólakravið var: Ongantið aftur eitt far út á havi uttan bjargingarambóð til øll, ið stodd eru innanbörða.

Men síðan hitt fyrsta flogfarið fór á flog hevur tað verið eins og sálarlig tøn um laguna hjá teimum, sum umborð eru, tá vanlukkurnar henda. Vit menniskju eru skapt at verða á jörðini, við neyð og deyð á sjónum. Men í luftini eru vit, søgula met, bara nýbegynningar. Vit undrast tá ein tonsatung maskina flýtur sær á og flýgur upp í loftið. Vit duga veruliga ikki betri at sigga, enn at tað er rimuligt, at undurverkið dettur niður og fer í knas, um okkurt er áfátt.

Men sum tíðin liður frá, má okkurt koma í staðin fyri vanhugsan. Eins og tað — alt ov seint — hendi við skipsfartinum. Málið er einfalt: skulu vit biða, hagar til flogvanlukkurnar um eini 10-20 ár, hvørja ferð krevja eini túsund mannaliv? Ella skulu vit hugsa annarleiðis: flogvanlukkur eiga ikki at enda í hjálparleysum deyða hjá ferðafólkunum.

Nú á døgum umkomast umleið 12-1500 fólk árliga av flogvanlukkum. Talið er lítið sammett við tær nøgvu miljónirnar, ið flúgva. Men um fá ár skal bert ein flogvanlukkan henda fyrri at koma uppá hetta talið. Tá verða vit av nýggjum at uppliva fleiri óhugnaligar »Titanic-vanlukkur.

Vit mugu tí beinanvegin (morgindagsins flogfór verða bygd nú) leggja á annan bógv.

Vit mugu halda upp at hugsa: fólk í flogförum eru fortapt, um vanlukkan hendir. Vit mugu koma við positivum krøvum um at koma livandi frá eini flogvanlukk. Reglurnar fyri ferðamannaflúgvungu mugu koma á hædd við galdandi reglur á sjónum.

HENDILIGT ÓHAPP: UNDIRGANGUR

Positiv krøv um at koma livandi frá tí. Tað hevur leingi undrað meg, at fólk geva seg til

Hetta russka risaflogfarið, Antonov 22 kann taka 400 ferðafólk. Í lotuni verður tað bert framleitt til hernaðarlaga flyting. Flogfarið er 58 m langt, breiddin næstan 65 m, startvekt 250 tons og kann taka 80 tons.

tols við tí órimuliga eitt ferðamannaflogfar er — frá tryggleikasjónarmiði: eitt far, sum av hendiligum óhappi næstan altíð er domt til mest fullkomuliga undirgang. Eitt far við øllum holrúmmum fullum av eldfinum oljum, sum er vissa fyrri, at eldsbruni týnir tey, ið annars kundu komið livandi frá tí. Eitt far, sum er meinligt teimum gomlu galaiunum, har trælirnar sátu leinkjaðir við árarar og sjálvsagt máttu sokka við skipinum, um nakað hendi.

Er bjarging teknisk ógjörlig? Sjálvt um ein hevði fallskýggjar til øll, vildu tey ikki havt stundir oll somul at lopið út.

Rætt er tað, men tað er ikki nóg góð orsök til bert at seta seg hendur í favn. Hvussu við at brúkt kunneleikan betur frá rúmdarferðunum? Tonsatung rúmdarskip lenda ferð eftir ferð við fallskýggjum. Er tað tekniskt ógjörligt, at eitt stórt jettflogfar undir vanlukk verður borið til jarðar við fallskýggjum? Ella hvat við segsum, ið kunnu skjótast út í luftina?

ERU FLOGFÖRINI HIN RÆTTA LOYSNIN?

Og enn ein álvarsamur spurningur? Eru tey nýggju, ógligu sardindósaformaði flogförini hin rætta loysnin? Ella er tað bara ein grein av loftferðsluni, ein noyðist at brúka, tí flogfaraverksmiðjurnar hava sett so ógligan pening til, at vit noyðast at brúka flogförini eina tíð enn?

Eg hugsi um luftskipini. — Teir góvu uppat at brúka hesar lufttrissarnar, tá tað kom eldur í brúntina umborð á »Hindenburg«. Men í einum nútímans luftskipi ber til at brúka helium — og helium brennir ikki.

Nútímans teknikkur kann lættliga byggja luftskip, ið bera 10-20 ferðir so nóg, sum tey størstu jettflogförini — og so nógvi biligari. Og umborð vildi

verið heilt annarleiðis: sovíkomur, sóldekk, etingarholi og mangi annað. Men serstakliga: eitt nútímans luftskip vildi verið mangar ferðir tryggari at ferðast við enn nakað flogfar! Tað kann hava nógvi minni brandfarligar dieselmotorar. Tað dettur ikki niður um okkurt hendir, men flýtur í luftini eins og eitt skip á havinum. Hin ógliga beriorkan ger tað møgult at hava alskyns nútímans bjargingartilfar umborð. Og tað lendir líka varliga og nakað skip.

Men onkur vil siga, at luftskipini flúgva seinni enn flogförini. Ja! Men ikki í mun til flutningsevni. Nútímans luftskip kunnu ferðast einar 400-500 km um tíman. Ein ferð, ið menn fyrri stuttum hildu verða hóskaði til loftferðslu. Og har aftrat kann eitt luftskip lættliga taka 1000 ferðafólk og meir.

Og hvør sigur, at nútíðar ferðafólk heldur vilja flúgva um Atlantshavið í einum yvirljóðskassa við ongum vindeygum í tveir tímar, tá luftskipið bjóðar teimum eina 12-tíma dagsferð,

Fra land til land

Bulgarsk reise 2

Det falt seg så heldig at Bulgaria feiret sin nasjonaldag mens jeg var der. Og dette ville man sjølsagt være med om. Vel har jeg vært med om en 1.ste mai-feiring i Leningrad. Der var det ingen millimeterparade og det var ikke noen i Sofia heller. I tre timer sto vi foran universitetet og så arbeidere, bønder, ungdom og barn i hundredetusener toge forbi med bilder, plakater, blomster, bugnende frukt og grønnsaksvogner og alle de vakre nasjonaldraktene som alltid skaper slik feststemning omkring seg. — Ved Dimitrov-mauselet satt Førstesekretær Thodor Schilkov og hans medarbeidere, samt en rekke uten- og innenlandske gjester og betraktet det hele fra oven. — Ved gatekryssene sto millitsen og passet på trafikken, men den gikk velsignet rolig og trygt for seg. Folk her har sjoldisiplin og hjelper faktisk politiet med sin eksemplariske oppførsel. Når jeg senere på kvelden summerte opp inntrykkene må jeg til min glede si at blandt disse hundredetusener var det bare noen få som var synlig berusede.

Etter demonstrasjonene gikk vi en tur på byen. Folk fylte de mange deilige parkene, vi så de sokte hen til restaurantene, kafeene, konditoriene og til de mange sodavann-bodene. De siste er alle for hånden.

Alt er stille og rolig og intet minner om noen ufred. Jeg

minnes andre hovedsteder som har imponert en på denne reisen: Roma, Jerusalem-Tel-Aviv Beograd og tidligere Wien, Prag og Budapest som alle innvinder seg hos mennesker som lar følelser og fornuft komme til uttrykk der de drar fram. — Sofia har en skjønn omegn og så overalt reiser nybyggene seg. I sentrum kan vi merke oss det store partihuset med tårn og femtakket stjerne, like ved er byens største varemagasin, regjeringsbygninger og vi vil særlig merke oss det kunstneriske utsmykkede huset hvor mineralvannsalget foregår. Noe av det merkeligste vi så der var teglstenene i gult, hvitt og sort brukes i gatene og som sies at det ikke er maken i verden, men under reisen finner jeg nok det samme i Kiel og nærmere noe lignende i Alborg. — Vi opplever dagen igjen på TV-skjermen ut på kvelden.

Og så berer det avsted igjen kl. 23.45 i retningen til Jugoslavias Beograd. Jeg minnes gjestfrihet hos nyvundne venner og merker meg byen Dimitrovsgrad også på den jugoslaviske siden. Det bulgarske tollkontrolløren ønsker på gjensyn og dette minnes godt når man nå er heime igjen. Bulgaria ble et land man gjerne ønsker seg tilbake til. Det har meget å by på turist eller en eller annen i ulike oppdrag.

Fridtjof Diesen.

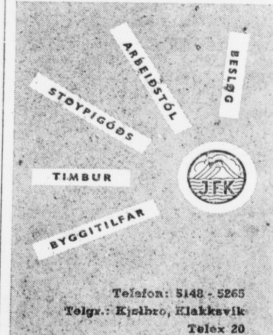
Tryggingarsambandið FØROYAR

Føroya Kriggstrygging	Tlf. 1090
Føroya Sjóvátrygging	- 1090
Føroya Brunatrygging	- 1098
Føroya Vanlukkutrygging	- 1466

Vit tryggja:

Bátar, skip, vørur, hús, innbúgv, akfør o. a.

Føroyingar eiga at tryggja í landsins egnu trygging.

har ein kann eta, sova ella njóta útsýnið frá panoramadekkinum, fullvissað um, ið deyðin ikki biðar teimum, um skipið dettur niður.

So einfalt er tað!

Telefon: 5148 - 5265
Telex: Kjelbro, Klakkavik
Telef. 20

KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL

Pf. J. F. KJØLBRO